

KOMISSION TÄYTÄNTÖÖNPANOASETUS (EU) 2023/1771,**annettu 12 päivänä syyskuuta 2023,****täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2017/373 muuttamisesta ilmaliikenteen hallinnan ja lennonvarmistuspalvelujen järjestelmien ja rakenneosien osalta sekä asetusten (EY) N:o 1032/2006, (EY) N:o 633/2007 ja (EY) N:o 262/2009 kumoamisesta**

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon yhteisistä siviili-ilmailua koskevista säännöistä ja Euroopan unionin lentoturvallisuusviraston perustamisesta, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 2111/2005, (EY) N:o 1008/2008, (EU) N:o 996/2010, (EU) N:o 376/2014 ja direktiivien 2014/30/EU ja 2014/53/EU muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 552/2004, (EY) N:o 216/2008 ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3922/91 kumoamisesta 4 päivänä heinäkuuta 2018 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1139⁽¹⁾ ja erityisesti sen 43 artiklan 1 kohdan a, e ja f alakohdan, 44 artiklan 1 kohdan a alakohdan sekä 62 artiklan 15 kohdan a ja c alakohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Kumotun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 552/2004⁽²⁾ perusteella hyväksytyt täytäntöönpanosäännöt on asetuksen (EU) 2018/1139 140 artiklan 2 kohdan mukaisesti mukautettava asetuksen (EU) 2018/1139 säännöksiin viimeistään 12 päivänä syyskuuta 2023.
- (2) Komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2017/373⁽³⁾ säädetään yhteisistä vaatimuksista, jotka koskevat ilmaliikenteen hallinta- ja lennonvarmistuspalvelujen, jäljempänä 'ATM/ANS-palvelut', sekä muiden ilmaliikenteen hallintaverkon toimintojen, jäljempänä 'ATM-verkkotoiminnot', tarjoamista yleiselle ilmaliikenteelle, sekä näiden valvonnasta.
- (3) ATM/ANS-järjestelmiltä ja ATM/ANS-rakenneosilta, jäljempänä 'ATM/ANS-laitteet', edellytetään komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2023/1769⁽⁴⁾ mukaisesti niiden suunnitteluun ja tuotantoon osallistuvien organisaatioiden sertifiointia tai ilmoitusta. Täytäntöönpanoasetusta (EU) 2017/373 olisi tällaisten laitteiden asianmukaisen asentamisen, paikalla tehtävien testien ja turvallisen käyttöönoton sekä niiden valvonnan varmistamiseksi muutettava sisällyttämällä siihen ATM/ANS-palvelujen tarjoajiin ja niiden toimivaltaisiin viranomaisiin sovellettavat tarvittavat vaatimukset.
- (4) Täytäntöönpanoasetukseen (EU) 2017/373 tehtävien muutosten olisi ATM/ANS-laitteiden käyttöä koskevien vaatimusten jatkuvuuden varmistamiseksi perustuttava kumotun asetuksen (EY) N:o 552/2004 perusteella hyväksytyihin asiaankuuluviin täytäntöönpanosääntöihin tarvittavin mukautuksin.

⁽¹⁾ EUVL L 212, 22.8.2018, s. 1.

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 552/2004, annettu 10 päivänä maaliskuuta 2004, eurooppalaisen ilmaliikenteen hallintaverkon yhteentoimivuudesta (yhteentoimivuusasetus) (EUVL L 96, 31.3.2004, s. 26).

⁽³⁾ Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2017/373, annettu 1 päivänä maaliskuuta 2017, ilmaliikenteen hallinta- ja lennonvarmistuspalvelujen sekä muiden ilmaliikenteen hallintaverkon toimintojen palveluntarjoajia koskevista yhteisistä vaatimuksista ja näiden palveluntarjoajien valvonnasta, asetuksen (EY) N:o 482/2008 sekä täytäntöönpanoasetusten (EU) N:o 1034/2011, (EU) N:o 1035/2011 ja (EU) 2016/1377 kumoamisesta ja asetuksen (EU) N:o 677/2011 muuttamisesta (EUVL L 62, 8.3.2017, s. 1).

⁽⁴⁾ Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2023/1769, annettu 12 päivänä syyskuuta 2023, ilmaliikenteen hallinta- ja lennonvarmistuspalvelujen järjestelmien ja rakenneosien suunnitteluun tai tuotantoon osallistuvien organisaatioiden hyväksyntää koskevista teknisistä vaatimuksista ja hallinnollisista menettelyistä sekä täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2023/203 muuttamisesta (ks. tämän virallisen lehden s. 19).

- (5) Etenkin komission asetuksessa (EY) N:o 1032/2006 ⁽⁵⁾ vahvistetaan vaatimukset lennonjohtoyksiköiden väliseen lentojen ilmoittamiseen, koordinointiin ja siirtämiseen tarkoitettuille lentotietojen vaihdon automaattisille järjestelmille, komission asetuksessa (EY) N:o 633/2007 ⁽⁶⁾ vahvistetaan vaatimukset lennonjohtoyksiköiden väliseen lentojen ilmoittamiseen, koordinointiin ja siirtämiseen käytettävän lentotietosanomien siirtoprotokollan soveltamiselle, ja komission asetuksessa (EY) N:o 262/2009 ⁽⁷⁾ vahvistetaan vaatimukset S-moodikyselykoodien koordinoitulle jakamiselle ja käytölle yhtenäisessä eurooppalaisessa ilmatilassa. Nämä vaatimukset olisi otettava huomioon täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2017/373.
- (6) Komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) N:o 1079/2012 ⁽⁸⁾ vahvistettuja vaatimuksia, jotka liittyvät ilma-aluksen ja maa-aseman väliseen viestintään 8,33 kHz:n kanavaväleillä, ei sovelleta palveluihin, joita tarjotaan Kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön (ICAO) Euroopan alueen (EUR-alue) ulkopuolisessa yhtenäisessä eurooppalaisessa ilmatilassa, sellaisena kuin tämä alue määritellään ICAOn Euroopan aluetta koskevan lennonvarmistussuunnitelman niteessä I (Doc 7754), ja Kanariansaarten lentotiedotusalueella (FIR/UIR), koska vaatimuksia ei näiden alueiden paikalliset olosuhteet huomioon ottaen pidetty tarpeellisina. Tässä asetuksessa olisi säädettävä samasta soveltamisalasta.
- (7) Täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 1079/2012 14 artiklan 2 kohdassa säädettiin vapautuksista velvollisuudesta muuttaa kaikki taajuuksien käyttöoikeudet 8,33 kHz:n kanavavälejä edellyttäviksi. Tällä asetuksella ei pitäisi muuttaa voimassa olevia vapautuksia.
- (8) Komission asetuksessa (EY) N:o 262/2009 vahvistettuja S-moodikyselykoodien jakamista koskevia vaatimuksia ei sovelleta palveluihin, joita tarjotaan ICAOn EUR-alueen ulkopuolella sijaitsevassa yhtenäisessä eurooppalaisessa ilmatilassa, koska paikallinen liikennemäärä on siellä vähäistä ja se sijaitsee maantieteellisesti niin, että sillä on ilmatilarajoja ainoastaan kolmansien maiden ATM/ANS-palvelujen tarjoajien vastuulla olevan ilmatilan kanssa, mikä oikeuttaa erilaiset paikalliset koordinoitijärjestelyt ympäröivien EU:n ulkopuolisten valtioiden kanssa. Tässä asetuksessa olisi säädettävä samasta soveltamisalasta.
- (9) Sen vuoksi täytäntöönpanoasetus (EU) 2017/373 olisi muutettava ja täytäntöönpanoasetukset (EY) N:o 1032/2006, (EY) N:o 633/2007 ja (EY) N:o 262/2009 kumottava.
- (10) Tämän asetuksen vaatimusten laatimisessa on otettu asianmukaisesti huomioon ATM-yleissuunnitelman sisältö ja siihen sisältyvät viestintä-, suunnistus- ja valvontavalmiudet.
- (11) Euroopan unionin lentoturvallisuusvirasto ehdotti asetuksen (EU) 2018/1139 75 artiklan 2 kohdan b ja c alakohdan sekä 76 artiklan 1 kohdan mukaisesti toimenpiteitä lausunnossaan N:o 01/2023 ⁽⁹⁾.
- (12) Tässä asetuksessa säädetyt toimenpiteet ovat asetuksen (EU) 2018/1139 127 artiklalla perustetun komitean lausunnon mukaiset,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2017/373 muuttaminen

Muutetaan täytäntöönpanoasetus (EU) 2017/373 seuraavasti:

- ⁽⁵⁾ Komission asetus (EY) N:o 1032/2006, annettu 6 päivänä heinäkuuta 2006, lennonjohtoyksiköiden väliseen lentoja koskevien tietojen ilmoittamiseen, lentojen koordinointiin ja niiden siirtämiseen tarkoitettujen lentotietojen vaihdon automaattisten järjestelmien vaatimuksista (EUVL L 186, 7.7.2006, s. 27).
- ⁽⁶⁾ Komission asetus (EY) N:o 633/2007, annettu 7 päivänä kesäkuuta 2007, lennonjohtoyksiköiden välillä tapahtuvaan lentoja koskevien tietojen ilmoittamiseen, lentojen koordinointiin ja niiden siirtämiseen käytettävän lentotietosanomien siirtoyhteyksikäytännön soveltamisvaatimuksista (EUVL L 146, 8.6.2007, s. 7).
- ⁽⁷⁾ Komission asetus (EY) N:o 262/2009, annettu 30 päivänä maaliskuuta 2009, S-moodikyselykoodien koordinoitua jakamista ja käyttöä koskevista vaatimuksista yhtenäisessä eurooppalaisessa ilmatilassa (EUVL L 84, 31.3.2009, s. 20).
- ⁽⁸⁾ Komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 1079/2012, annettu 16 päivänä marraskuuta 2012, puheviestinnässä käytettäviä kanavavälejä koskevista vaatimuksista yhtenäistä eurooppalaista ilmatilaa varten (EUVL L 320, 17.11.2012, s. 14).
- ⁽⁹⁾ <https://www.easa.europa.eu/document-library/opinions>

1) Muutetaan 2 artikla seuraavasti:

a) Korvataan 3 alakohta seuraavasti:

"3) 'verkon hallinnoijalla' tarkoitetaan elintä, jolle on uskottu asetuksen (EY) N:o 551/2004 6 artiklassa tarkoitettujen toimintojen toteuttamiseksi tarvittavat tehtävät;"

b) Lisätään 9, 10, 11, 12 ja 13 kohta seuraavasti:

"9) 'S-moodikyselimellä' tarkoitetaan antennista ja elektroniikasta koostuvaa järjestelmää, jolla voidaan kysellä yksittäisten ilma-alusten tietoja moodilla Select ('S-moodi');

10) 'soveltuvalle S-moodikyselimellä' tarkoitetaan S-moodikyselintä, jonka osalta täyttyy vähintään yksi seuraavista edellytyksistä:

a) kyselimen toiminta S-moodimaalien ilmaisemisessa perustuu ainakin osittain S-moodiyleiskutsuihin ja -vastauksiin;

b) kyselin estää, joko kokonaan tai jaksoittain, jo havaittujen S-moodimaalien vastaamisen S-moodiyleiskutsuihin koko peittoalueellaan tai osalla siitä; tai

c) kyselin käyttää tiedonsiirtosovelluksissa moniasemayhteyskäytäntöjä;

11) 'S-moodioperaattorilla' tarkoitetaan henkilöä, organisaatiota tai yritystä, joka käyttää tai tarjoutuu käyttämään S-moodikyselintä, mukaan lukien seuraavat:

a) tutkavalvontapalvelun tarjoajat;

b) S-moodikyselinten valmistajat;

c) lentopaikan pitäjät;

d) tutkimuslaitokset;

e) mikä tahansa muu taho, jolla on oikeus käyttää S-moodikyselintä;

12) 'haitallisella häiriöllä' tarkoitetaan häiriötä, joka estää suorituskykyvaatimusten täyttymisen;

13) 'kyselykoodien jakosuunnitelmalla' tarkoitetaan viimeksi hyväksyttyä kyselykoodien kokonaisjakoa."

2) Lisätään 3 artiklaan 6 a kohta seuraavasti:

"6 a. Jäsenvaltioiden on varmistettava, ettei niiden alueella toimivan maassa sijaitsevan lähettimen käyttö aiheuta haitallista häiriötä muille tutkavalvontajärjestelmille."

3) Lisätään 3 e ja 3 f artikla seuraavasti:

"3 e artikla

S-moodikyselykoodien jakaminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kyselykoodien jakosuunnitelman päivityksistä johtuvat kyselykoodien muutokset ilmoitetaan 14 kalenteripäivän kuluessa päivitetyn jakosuunnitelman vastaanottamisesta kyseisten jäsenvaltioiden toimivaltaan kuuluville sellaisille S-moodioperaattoreille, joita asia koskee.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava vähintään kuuden kuukauden välein kyselykoodien jakojärjestelmän välityksellä muiden jäsenvaltioiden saataville ajantasaiset tiedot niiden vastuualueella oleville soveltuville S-moodikyselimille jaetuista ja niiden käyttämisestä kyselykoodista.

3. Jos jäsenvaltion vastuualueella olevan S-moodikyselimen ja kolmannen maan vastuualueella olevan S-moodikyselimen peittoalueet ovat osittain päällekkäiset, asianomaisen jäsenvaltion on

a) varmistettava, että kyseiselle kolmannelle maalle tiedotetaan kyselykoodien jakamista ja käyttöä koskevista turvallisuusvaatimuksista;

b) toteutettava tarvittavat toimenpiteet kyselykoodien käytön koordinoimiseksi kyseisen kolmannen maan kanssa.

4. Jäsenvaltion on ilmoitettava lainkäyttövaltaansa kuuluville ilmailukäyttäjien tarjoajille kolmannen maan vastuulla toimivista S-moodikyselimistä, joiden osalta kyselykoodien jakamista ei ole koordinoitu.
5. Jäsenvaltioiden on tarkistettava S-moodioperaattoreilta saatujen kyselykoodihakemusten oikeellisuus ennen kuin ne asetetaan saataville koordinoitua varten kyselykoodien jakojärjestelmän kautta komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2019/123 (*) liitteessä IV olevan 15 kohdan mukaisesti.
6. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että S-moodioperaattorit, jotka eivät ole valvontapalvelujen tarjoajia, noudattavat liitteessä VIII olevaa CNS.TR.205 kohtaa.
7. Edellä 1–6 kohdassa säädettyjä vaatimuksia ei sovelleta yhtenäiseen eurooppalaiseen ilmatilaan, joka ei kuulu Kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön (ICAO) Euroopan alueeseen (EUR-alue).

3 artikla

Yhtenäisen eurooppalaisen ilmatilan käyttö

1. Jäsenvaltioiden on taajuuksien suojaamisen yhteydessä varmistettava, että maassa toimivat valvontajärjestelmän kyselimet eivät lähetä jäsenvaltioiden yli lentävien ilma-alusten toisiotutkavastaimiin liian paljon kyselyjä, jotka joko tuottavat vastauksen tai jotka ylittävät toisiotutkavastaimen vastaanottimen minimikynnystason, vaikka eivät tuota vastausta. Jos jäsenvaltioiden välillä on erimielisyyttä tarvittavista toimenpiteistä, asianomaisten jäsenvaltioiden on saatettava asia komission käsiteltäväksi.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kaikki puhetaajuuksien käyttöoikeudet muutetaan 8,33 kHz:n kanavavälien mukaisiksi. Muuttamisvaatimusta ei sovelleta taajuuksien käyttöoikeuksiin, jos
 - a) ne perustuvat edelleen 25 kHz:n kanavaväleihin seuraavilla taajuuksilla:
 - 1) hätätaajuus (121,5 MHz),
 - 2) etsintä- ja pelastustoiminnassa käytettävä lisätaajuus (123,1 MHz),
 - 3) VHF-digitaaliyhteyden (VDL) taajuudet, jotka on osoitettu käytettäväksi yhtenäisessä eurooppalaisessa ilmatilassa;
 - 4) ilma-alusten viestintä- ja raportointijärjestelmän (ACARS) taajuudet (131,525 MHz, 131,725 MHz ja 131,825 MHz);
 - b) niissä käytetään kantoaallonsiirtomenetelmää 25 kHz:n kanavavälillä.
3. Edellä 2 kohdassa säädettyjä vaatimuksia ei sovelleta ICAOn EUR-alueen ulkopuolisessa yhtenäisessä eurooppalaisessa ilmatilassa eikä Kanariansaarten lentotiedotusalueella (FIR) / ylälentotiedotusalueella (UIR).
4. Vapautukset, joita jäsenvaltiot ovat myöntäneet ja ilmoittaneet komissiolle täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 1079/2012 14 artiklan 2 kohdan mukaisesti velvoitteesta varmistaa, että kaikki taajuuksien käyttöoikeudet muutetaan 8,33 kHz:n kanavavälejä edellyttäväksi silloin, kun vaikutus verkkoon on vähäinen, pysyvät voimassa.
5. Jäsenvaltioiden on tarvittaessa laadittava ja julkaistava kansallisissa ilmailukäsikirjoissaan menetelmät sellaisten ilma-alusten käsittelemiseksi, joita ei ole varustettu
 - a) toisiotutkan S-mooditranspondereilla;
 - b) radioilla, joissa on 8,33 kHz:n kanavavälin käyttövalmius.

(*) Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2019/123, annettu 24 päivänä tammikuuta 2019, ilmailukäyttäjien hallintaverkon toimintojen toteuttamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä ja komission asetuksen (EU) N:o 677/2011 kumoamisesta (EUVL L 28, 31.1.2019, s. 1).”

4) Muutetaan liitteet I, II, III, IV, VIII, IX, X ja XII tämän asetuksen liitteen mukaisesti.

2 artikla

Kumoaminen

Kumotaan asetukset (EY) N:o 1032/2006, (EY) N:o 633/2007 ja (EY) N:o 262/2009.

3 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 12 päivänä syyskuuta 2023.

Komission puolesta
Puheenjohtaja
Ursula VON DER LEYEN

LIITE

Muutetaan täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2017/373 liitteet I, II, III, IV, VIII, IX, X ja XII seuraavasti:

1) Muutetaan liite I seuraavasti:

a) Lisätään 30 a alakohta seuraavasti:

"30 a) 'ATM/ANS-laitteella' asetuksen (EU) 2018/1139 3 artiklan 6 kohdassa määriteltyjä ATM/ANS-rakenneosia ja mainitun asetuksen 3 artiklan 7 kohdassa määriteltyjä ATM/ANS-järjestelmiä, lukuun ottamatta ilma-aluksissa olevia rakenneosia, joihin sovelletaan komission asetusta (EU) N:o 748/2012 (*);

(*) Komission asetusta (EU) N:o 748/2012, annettu 3 päivänä elokuuta 2012, ilma-alusten ja niihin liittyvien tuotteiden, osien ja laitteiden lentokelpoisuus- ja ympäristösertifiointia sekä suunnittelu- ja tuotantoorganisaatioiden sertifiointia koskevista täytäntöönpanosäännöistä (EUVL L 224, 21.8.2012, s. 1)."

b) Lisätään 34 a alakohta seuraavasti:

"34 a) 'rajalla' horisontaalista tai vertikaalista tasoa, joka määrää ilmatilan, jossa tietty lennonjohtoyksikkö antaa ilmaliikennepalvelua;"

c) Lisätään 39 a ja 39 b alakohta seuraavasti:

"39 a) 'koordinointitiedoilla' operatiivisen henkilöstön kannalta tärkeitä, lentojen ilmoittamiseen, koordinointiin ja siirtämiseen sekä siviili- ja sotilastoiminnan yhteensovittamiseen liittyviä tietoja;

39 b) 'koordinointipisteellä' (COP), kohtaa, joka on lennonjohtoyksikköiden käyttämällä rajalla tai sen lähellä ja johon viitataan koordinoitimenettelyjen yhteydessä;"

d) Lisätään 40 a alakohta seuraavasti:

"40 a) 'tiedonsiirtopalvelulla' sarjaa toisiinsa liittyviä ilmaliikenteen hallinnan toimintoja, joita tuetaan ilma-aluksen ja maa-aseman välisillä tiedonsiirtoyhteyksillä, joilla on selvästi määritelty operatiivinen tavoite ja jotka alkavat ja päättyvät operatiivisella tapahtumalla;"

e) Lisätään 46 a alakohta seuraavasti:

"46 a) 'soveltuvalla kyselykoodilla' mitä tahansa II-koodeista ja SI-koodeista lukuun ottamatta seuraavia:

a) II-koodi 0;

b) sotilasyksikköiden, mukaan lukien hallitustenväliset organisaatiot ja erityisesti Pohjois-Atlantin liitto, hallittavaksi ja jaettavaksi varatut kyselykoodit;"

f) Lisätään 47 a alakohta seuraavasti:

"47 a) 'arvotiedoilla' koordinoitipistettä, ilma-aluksen arvioitua aikaa ja sen ennakoitua lentopintaa koordinoitipisteessä;"

g) Lisätään 62 a alakohta seuraavasti:

"62 a) 'käyttöönottajärjestyksellä' jaettujen kyselykoodien käyttöönoton ajallista järjestystä, jota S-moodioperaattorien on noudatettava välttääkseen kyselykoodien tilapäiset ristiriidat;"

h) Lisätään 73 a alakohta seuraavasti:

"73 a) 'ilmoituksen vastaanottaneella yksiköllä' lennonjohtoyksikköä, joka on vastaanottanut ilmoituksen tiedot;"

i) Lisätään 81 a alakohta seuraavasti:

"81 a) 'vastaanottavalla yksiköllä' tiedot vastaanottavaa lennonjohtoyksikköä;"

j) Korvataan 88 alakohta seuraavasti:

"88) 'turvallisuusmääräyksellä' toimivaltaisen viranomaisen antamaa tai hyväksymää asiakirjaa, jossa

- 1) määrätään funktionaalista järjestelmää koskevista toimista tai sen operatiivisen käytön rajoituksista turvallisuuden palauttamiseksi, kun on näyttöä siitä, että lentoturvallisuus voisi muussa tapauksessa vaarantua; tai
- 2) määrätään toimia, jotka on toteutettava ATM/ANS-laitteille, joiden osalta edellytetään komission delegoidun asetuksen (EU) 2023/1768 (*) 6 artiklan mukaisesti annettu vaatimustenmukaisuusvakuutus, jotta voidaan puuttua tunnistettuun turvallisuutta tai turvatoimia taikka molempia vaarantavaan seikkaan ja palauttaa kyseisen ATM/ANS-laitteen suorituskyky ja yhteentoimivuus, jos on näyttöä siitä, että kyseisen laitteen turvallisuus, turvatoimet, suorituskyky tai yhteentoimivuus voisivat muuten vaarantua.

(*) Komission delegoitu asetus (EU) 2023/1768, annettu 14 päivänä heinäkuuta 2023, ilmaliikenteen hallinta- ja lennonvarmistuspalvelujen järjestelmien sekä ilmaliikenteen hallinnan ja lennonvarmistuspalvelujen rakenneosien sertifiointia ja ilmoittamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä (EUVL L 228, 15.9.2023, s. 1)."

k) Lisätään 107 a ja 107 b alakohta seuraavasti:

"107 a) 'työpisteellä' kalustusta ja teknistä laitteistoa, joilla ilmaliikennepalveluhenkilöstöön kuuluva työntekijä suorittaa henkilöstön työhön liittyvää tehtävää;

107 b) 'varoituksella' työpisteessä näkyvää viestiä silloin, kun automaattinen koordinoitimenettely on epäonnistunut;"

2) Muutetaan liite II seuraavasti:

a) Korvataan ATM/ANS.AR.A.020 kohdan a alakohta seuraavasti:

"a) Toimivaltaisen viranomaisen on ilman aiheetonta viivytystä ilmoitettava virastolle asetuksen (EU) 2018/1139 ja sen nojalla annettujen delegoitujen säädösten ja täytäntöönpanosäädösten tai palveluntarjoajiin sovellettavien asetusten (EY) N:o 549/2004, (EY) N:o 550/2004 ja (EY) N:o 551/2004 asiaankuuluvien säännösten täytäntöönpanossa ilmenevistä merkittävistä ongelmista."

b) Korvataan ATM/ANS.AR.A.030 kohta seuraavasti:

"ATM/ANS.AR.A.030 Turvallisuusmääräykset

a) Toimivaltaisen viranomaisen on annettava turvallisuusmääräys, jos se on todennut, että on olemassa jokin seuraavista olosuhteista:

- 1) välittömiä toimia vaativa turvallisuutta vaarantava seikka funktionaalisessa järjestelmässä;
- 2) turvallisuuden tai turvatoimet vaarantava taikka puutteellisen suorituskyvyn tai yhteentoimimattomuuden aiheuttava seikka laitteessa, jonka osalta edellytetään delegoidun asetuksen (EU) 2023/1768 6 artiklan mukaista vaatimustenmukaisuusvakuutusta, ja tämä seikka todennäköisesti esiintyy tai tulee esiintymään muissa ATM/ANS-laitteissa.

b) Turvallisuusmääräys on toimitettava niille ATM/ANS-palvelujen tarjoajille, joita asia koskee, ja siihen on sisällyttävä vähintään seuraavat tiedot:

- 1) selvitys turvallisuutta vaarantavasta seikasta;
- 2) funktionaalinen järjestelmä, jota asia koskee;
- 3) tarvittavat toimet ja niiden perustelut;
- 4) tarvittavien toimien toteuttamisen määräaika;
- 5) määräyksen voimaantulopäivä.

c) Toimivaltaisen viranomaisen on toimitettava turvallisuusmääräyksen jäljennös virastolle ja muille toimivaltaisille viranomaisille, joita asia koskee, kuukauden kuluessa sen antamisesta.

d) Toimivaltaisen viranomaisen on todennettava, että ATM/ANS-palvelujen tarjoajat noudattavat turvallisuusmääräyksiä ja ATM/ANS-laitemääräyksiä, siltä osin kuin niitä sovelletaan."

c) Korvataan ATM/ANS.AR.C.005 kohdan a alakohta seuraavasti:

”a) Toimivaltaisen viranomaisen on ATM/ANS.AR.B.001 kohdan a alakohdan 1 alakohdan soveltamisalan puitteissa otettava käyttöön prosessi, jolla todennetaan, että

- 1) palveluntarjoajat täyttävät liitteissä III–XIII vahvistetut sovellettavat vaatimukset ja hyväksyntätodistukseen mahdollisesti liitetty sovellettavat ehdot ennen kuin hyväksyntätodistus myönnetään. Hyväksyntätodistus myönnetään tämän liitteen lisäyksen 1 mukaisesti;
- 2) asetuksen (EY) N:o 550/2004 8 artiklan mukaiseen nimeämispäätökseen mahdollisesti sisältyvät turvallisuuteen liittyvät velvollisuudet täytetään;
- 3) sen valvomat palveluntarjoajat täyttävät sovellettavat vaatimukset jatkuvasti;
- 4) ATM/ANS-laitteiden vaatimustenmukaisuusvakuutuksessa yksilöidyt turvallisuus-, turva- ja yhteentoimivuustavoitteet, sovellettavat vaatimukset ja muut ehdot; ATM/ANS-laitetodistuksissa ja/tai ATM/ANS-laiteilmoituksissa yksilöidyt tekniset ja suorituskykyyn liittyvät rajoitukset ja ehdot sekä turvallisuustoimenpiteet, mukaan lukien viraston delegoidun asetuksen (EU) 2023/1768 liitteessä I olevan ATM/ANS.EQMT.AR.A.030 kohdan mukaisesti määrittämät ATM/ANS-laitemääräykset, on otettu käyttöön;
- 5) turvallisuusmääräykset, korjaavat toimet ja täytäntöönpanon varmistamistoimenpiteet on toteutettu.”

d) Muutetaan ATM/ANS.AR.C.050 kohta seuraavasti:

i) Korvataan c, d, e ja f alakohta seuraavasti:

”c) Toimivaltaisen viranomaisen on tehtävä tason 1 poikkeamahavainto, kun havaitaan vakavia puutteita asetuksen (EU) 2018/1139 ja sen nojalla annettujen delegoitujen ja täytäntöönpanosäädösten sekä asetusten (EY) N:o 549/2004, (EY) N:o 550/2004, (EY) N:o 551/2004 ja niiden täytäntöönpanosääntöjen sovellettavien vaatimusten, ATM/ANS-palvelujen tarjoajan menetelmien ja käsikirjojen, hyväksyntätodistuksen ehtojen, mahdollisen nimeämispäätöksen taikka ilmoituksen sisällön noudattamisessa, ja tästä aiheutuu merkittävä lentoturvallisuusriski tai se asettaa muuten kyseenalaiseksi palveluntarjoajan kyvyn jatkaa toimintaansa.

Tason 1 poikkeamahavaintoihin kuuluvat muun muassa seuraavat:

- 1) toimintamenetelmien voimaan saattaminen ja/tai palvelun tarjoaminen tavalla, josta aiheutuu merkittävä lentoturvallisuusriski;
 - 2) palveluntarjoajan todistus on saatu tai pidetty voimassa esittämällä väärennetyjä asiakirjatodisteita;
 - 3) palveluntarjoajan hyväksyntätodistuksen väärinkäytöstä tai vilpillisestä käytöstä on olemassa todisteita;
 - 4) vastuullista johtajaa ei ole.
- d) Toimivaltaisen viranomaisen on tehtävä tason 2 poikkeamahavainto, kun havaitaan mitä tahansa muita puutteita asetuksen (EU) 2018/1139 ja sen nojalla annettujen delegoitujen ja täytäntöönpanosäädösten sekä asetusten (EY) N:o 549/2004, (EY) N:o 550/2004, (EY) N:o 551/2004 ja niiden täytäntöönpanosääntöjen sovellettavien vaatimusten, ATM/ANS-palvelujen tarjoajan menetelmien ja käsikirjojen, hyväksyntätodistuksen ehtojen taikka ilmoituksen sisällön noudattamisessa.
- e) Toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava valvonnan yhteydessä tai muutoin tehdystä havainnosta kirjallisesti palveluntarjoajalle ja vaadittava korjaavia toimia todettujen puutteiden korjaamiseksi, sanotun kuitenkaan rajoittamatta asetuksessa (EU) 2018/1139 ja sen nojalla annetuissa delegoiduissa ja täytäntöönpanosäädöksissä sekä asetuksissa (EY) N:o 549/2004, (EY) N:o 550/2004 ja (EY) N:o 551/2004 ja niiden täytäntöönpanosäännöissä vaadittuja lisätoimia.

- 1) Tehtyään tason 1 poikkeamahavainnon toimivaltaisen viranomaisen on toteutettava välittömästi asianmukaiset toimet, ja se voi tarvittaessa asettaa hyväksyntätodistukseen rajoituksia taikka keskeyttää tai peruuttaa hyväksyntätodistuksen kokonaan tai osittain varmistaen kuitenkin palvelujen jatkuvuuden sillä edellytyksellä, ettei turvallisuus vaarannu; jos kyseessä on verkon hallinnoija, sen on ilmoitettava asiasta komissiolle. Toteutettavat toimenpiteet riippuvat poikkeamahavainnon laajuudesta ja ne on pidettävä voimassa kunnes ATM/ANS-palvelujen tarjoaja on toteuttanut korjaavat toimet onnistuneesti.
- 2) Tehtyään tason 2 poikkeamahavainnon toimivaltaisen viranomaisen on
 - i) annettava palveluntarjoajalle korjaavien toimien toteuttamiseen määräaika, joka esitetään toimenpidesuunnitelmassa ja joka vastaa poikkeamahavainnon luonnetta;
 - ii) arvioitava palveluntarjoajan ehdottamia korjaavia toimia ja niiden toteuttamista koskeva suunnitelma ja hyväksyttävä toimet, jos niitä pidetään arvioinnin perusteella riittävinä puutteiden korjaamiseksi.
- 3) Jos kyse on tason 2 poikkeamahavainnosta eikä palveluntarjoaja toimita korjaavia toimia koskevaa suunnitelmaa, jonka toimivaltainen viranomainen voi poikkeamahavainnon luonteen huomioon ottaen hyväksyä, tai palveluntarjoaja ei toteuta korjaavia toimia toimivaltaisen viranomaisen hyväksymässä tai pidentämässä määräajassa, poikkeamahavainto voidaan nostaa tasolle 1 ja on toteutettava 1 alakohdassa säädetyt toimet.
 - f) Jos toimivaltainen viranomainen havaitsee, että ATM/ANS-palvelujen tarjoaja integroi ATM/ANS-laitteen funktionaaliseen järjestelmäänsä varmistamatta, että ATM/ANS.OR.A.045 kohdan g alakohtaa noudatetaan, sen on, ottaen asianmukaisesti huomioon tarve varmistaa toiminnan turvallisuus ja jatkuvuus, toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet kyseisten ATM/ANS-laitteiden käyttöalueen rajoittamiseksi tai kieltävä sen valvonnassa olevia ATM/ANS-palveluntarjoajia käyttämästä näitä laitteita.”
 - ii) Lisätään g alakohta seuraavasti:

”g) Tapauksissa, jotka eivät edellytä tason 1 tai tason 2 poikkeamahavaintoja, toimivaltainen viranomainen voi esittää huomautuksia.”
- 3) Muutetaan liite III seuraavasti:
 - a) Lisätään ATM/ANS.OR.A.045 kohtaan g–j alakohta seuraavasti:

”g) Ennen ATM/ANS-laitteen integroimista funktionaaliseen järjestelmään ATM/ANS-palvelujen tarjoajan on varmistettava, että

 - 1) uusi tai muutettu ATM/ANS-laite on viraston delegoidun asetuksen (EU) 2023/1768 mukaisesti sertifioima ja komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2023/1769 (*) mukaisesti hyväksytyyn suunnittelu- tai tuotanto-organisaation valmistama; tai
 - 2) hyväksytty suunnitteluorganisaatio on antanut uudesta tai muutetusta ATM/ANS-laitteesta delegoidun asetuksen (EU) 2023/1768 mukaisen ilmoituksen ja sen on valmistanut täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2023/1769 mukaisesti hyväksytty suunnittelu- tai tuotanto-organisaatio; tai
 - 3) uudesta tai muutetusta ATM/ANS-laitteesta on annettu delegoidun asetuksen (EU) 2023/1768 6 artiklan 1 kohdan mukainen vaatimustenmukaisuusvakuutus; tai
 - 4) kun ATM/ANS-laitteelle ei edellytetä tehtävän delegoidun asetuksen (EU) 2023/1768 mukaista vaatimustenmukaisuuden arviointia, kyseisen ATM/ANS-laitteen on todennettu olevan sovellettavien eritelmien ja laatuvaatimusten mukainen.
 - h) ATM/ANS-palvelujen tarjoajan on varmistettava, että ATM/ANS-laite on todennettu laitevalmistajan eritelmien mukaiseksi, mukaan lukien asennus ja paikan päällä tehtävät testit.
 - i) Ennen kuin ATM/ANS-palvelujen tarjoaja ottaa ATM/ANS-laitteen käyttöön, sen on varmistettava, että se muutettu funktionaalinen järjestelmä, johon tämä ATM/ANS-laite integroidaan, täyttää kaikki sovellettavat vaatimukset, ja eriteltävä kaikki poikkeamat ja rajoitukset.

- j) Kun ATM/ANS-palvelujen tarjoaja ottaa ATM/ANS-laitteen käyttöön, sen on varmistettava, että ATM/ANS-laite tai muutettu laite otetaan käyttöön käyttöehtojen ja mahdollisten sovellettavien rajoitusten mukaisesti ja että se täyttää kaikki sovellettavat vaatimukset.

(*) Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2023/1769, annettu 12 syyskuuta 2023, ilmaliikenteen hallinta- ja lennonvarmistuspalvelujen järjestelmien ja rakenneseosien suunnitteluun tai tuotantoon osallistuvien organisaatioiden hyväksyntää koskevista teknisistä vaatimuksista ja hallinnollisista menettelyistä sekä täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2023/203 muuttamisesta (EUVL L 228, 15.9.2023 s. 19)."

- b) Korvataan ATM/ANS.OR.A.060 kohta seuraavasti:

"ATM/ANS.OR.A.060 Välitön reagointi turvallisuusongelmaan

- a) Palveluntarjoajan on pantava täytäntöön kaikki toimivaltaisen viranomaisen ATM/ANS.AR.A.025 kohdan c alakohdan mukaisesti edellyttämät turvallisuustoimenpiteet, turvallisuusmääräykset mukaan luettuina.

Kun delegoidun asetuksen (EU) 2023/1768 6 artiklan mukaisesti annetussa vaatimustenmukaisuusvakuutuksessa tarkoitetun tilan korjaamiseksi annetaan turvallisuusmääräys, ATM/ANS-palvelujen tarjoajan on, jollei toimivaltainen viranomainen kiireellisiä toimenpiteitä vaativassa tilanteessa toisin päättä.

- 1) ehdotettava sopivaa korjaavaa toimea ja toimitettava tiedot ehdotuksesta toimivaltaiselle viranomaiselle hyväksyttäväksi;
- 2) noudatettava niitä toimivaltaisen viranomaisen hyväksynnän jälkeen."

- c) Lisätään ATM/ANS.OR.B.005 kohdan a alakohtaan 8 alakohta seuraavasti:

"8) prosessi, jolla varmistetaan, että sellaisen ATM/ANS-laitteen suunnittelu tai suunnittelun muutos, johon sovelletaan delegoidun asetuksen (EU) 2023/1768 6 artiklaa, on sovellettavien eritelmien mukainen, mukaan lukien riippumaton tarkastustoiminto niitä vaatimustenmukaisuuden osoituksia varten, joiden perusteella ATM/ANS-palvelujen tarjoaja antaa vaatimustenmukaisuusvakuutuksen ja siihen liittyvät asiakirjat."

- d) Muutetaan ATM/ANS.OR.D.025 kohta seuraavasti:

- 1) Korvataan c alakohta seuraavasti:

"c) Verkon hallinnoijan on toimitettava toiminnastaan vuosikertomus komissiolle ja virastolle. Kertomuksessa on käsiteltävä sen operatiivista suorituskykyä ja keskeistä toimintaa sekä kehitystä erityisesti turvallisuuden alalla."

- 2) Korvataan d alakohdan 3 alakohta seuraavasti:

"3) verkon hallinnoijan osalta sen suorituskyvyn ja verkon strategiasuunnitelmassa vahvistettujen suorituskykytavoitteiden vertailu, jossa verrataan tosiasiallista suorituskykyä verkon operaatiosuunnitelmassa vahvistettuun suorituskykyyn käyttäen verkon operaatiosuunnitelmassa vahvistettuja suorituskykyindikaattoreita;"

- 4) Muutetaan liite IV seuraavasti:

- a) Korvataan ATS.OR.400 kohta seuraavasti:

"ATS.OR.400 Siirtyvä ilmailuviestipalvelu (ilma-aluksen ja maa-aseman välinen viestintä) – yleistä

- a) Ilmaliikennepalvelujen tarjoajan on käytettävä ilma-aluksen ja maa-aseman välisessä viestinnässä ilmaliikennepalvelujen tarkoituksiin puhe- tai tiedonsiirtoyhteyttä taikka molempia.

- b) Kun ilma-aluksen ja maa-aseman välinen puheviestintä perustuu 8,33 kHz:n kanavaväleihin, ilmaliikennepalvelujen tarjoajan on varmistettava, että

- 1) kaikissa ilma-aluksen ja maa-aseman välisen puheviestinnän laitteissa on 8,33 kHz:n kanavavälin käyttövalmius ja että ne voidaan virittää 25 kHz:n kanavavälin käyttöön;

- 2) kaikissa puheliikenteen taajuuksien käyttöoikeuksissa on 8,33 kHz:n kanavavälin käyttövalmius;
 - 3) menettelyt, joita sovelletaan ilmaliikennepalveluyksiköiden välisissä siirroissa 8,33 kHz:n kanavaväliä käyttävillä radioilla varustettuihin ilma-aluksiin ja niihin ilma-aluksiin, joita ei ole varustettu tällaisilla laitteilla, mainitaan näiden ATS-yksiköiden välisissä yhteistoimintasopimuksissa;
 - 4) ilma-alukset, joita ei ole varustettu radioilla, joissa on 8,33 kHz:n kanavavälin käyttövalmius, voidaan ottaa vastaan edellyttäen, että niitä voidaan käsitellä turvallisesti ilmaliikenteen hallintajärjestelmän kapasiteetti-rajoiissa UHF- tai 25 kHz:n taajuusalueella; ja
 - 5) se ilmoittaa sen nimenneelle jäsenvaltiolle vuosittain suunnitelmansa sellaisten valtion ilma-alusten käsittelemiseksi, joita ei ole varustettu radioilla, joissa on 8,33 kHz:n kanavavälin käyttövalmius, ottaen huomioon jäsenvaltioiden kansallisissa ilmailukäsikirjoissaan (AIP) julkaisemiin menetelmiin liittyvät kapasiteettirajoitukset.
- c) Jos lennonjohtopalvelun antamisessa käytetään ohjaajan ja lennonjohtajan kaksisuuntaista suoraa puhe- tai tiedonsiirtoyhteyttä, ilmaliikennepalvelujen tarjoajan on järjestettävä tallennusvälineet kaikille tällaisille ilma-aluksen ja maa-aseman välisille viestintäkanaville.
- d) Jos lentotiedotuspalvelun antamisessa, lentopaikan lentotiedotuspalvelu (AFIS) mukaan luettuna, käytetään ilma-aluksen ja maa-aseman välistä kaksisuuntaista suoraa puhe- tai tiedonsiirtoyhteyttä, ilmaliikennepalvelujen tarjoajan on järjestettävä tallennusvälineet kaikille tällaisille ilma-aluksen ja maa-aseman välisille viestintäkanaville, ellei toimivaltainen viranomainen ole toisin määrännyt.”
- b) Korvataan ATS.OR.415 kohta seuraavasti:

”ATS.OR.415 Siirtyvä ilmailuviestipalvelu (ilma-aluksen ja maa-aseman välinen viestintä) – aluelennonjohtopalvelu

Ilmaliikennepalvelujen tarjoajan on varmistettava, että

- a) ilma-aluksen ja maa-aseman väliset viestiyhteydet mahdollistavat kaksisuuntaisen puheviestinnän aluelennonjohtopalvelua antavan yksikön ja missä tahansa lennonjohtoalueella tai -alueilla lentävien asianmukaisesti varustettujen ilma-alusten välillä; ja
- b) ilma-aluksen ja maa-aseman väliset viestiyhteydet mahdollistavat kaksisuuntaisen tiedonsiirron aluelennonjohtopalvelua tarjoavan yksikön ja komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2023/1770 (*) AUR.COM.2001 kohdassa tarkoitettussa ilmatilassa lentävien asianmukaisesti varustettujen ilma-alusten välillä mainitun täytäntöönpanoasetuksen AUR.COM.2005 kohdan 1 alakohdan a alakohdassa tarkoitettujen tiedonsiirto- palvelujen käyttämiseksi.

(*) Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2023/1770, annettu 12 päivänä syyskuuta 2023, yhtenäisen eurooppalaisen ilmatilan käytön edellyttämiä ilma-alusten laitteita ja yhtenäisen eurooppalaisen ilmatilan käyttöön liittyviä toimintasääntöjä koskevista säännöksistä sekä asetuksen (EY) N:o 29/2009 ja täytäntöönpanoasetusten (EU) N:o 1206/2011, (EU) N:o 1207/2011 ja (EU) N:o 1079/2012 kumoamisesta (EUVL L 228, 15.9.2023, s. 39).”

- c) Korvataan ATS.OR.430 kohta seuraavasti:

”ATS.OR.430 Kiinteä ilmailuviestipalvelu (maa-asemien välinen viestintä) – yleistä

- a) Ilmaliikennepalvelujen tarjoajan on varmistettava, että maa-asemien välisessä viestinnässä käytetään ilmaliikennepalvelun tarkoituksiin suoraa puhe- tai tiedonsiirtoyhteyttä taikka molempia.
- b) Kun lennonjohdon koordinointiin liittyvää viestintää tuetaan automaatiolla, ilmaliikennepalvelujen tarjoajan on varmistettava, että
 - 1) otetaan käyttöön asianmukaiset keinot, joilla asiaankuuluvat lentotiedot voidaan automaattisesti vastaanottaa, tallentaa, käsitellä, poimia ja näyttää sekä välittää;

- 2) automatisoidun koordinoinnin häiriöt tai poikkeamat näkyvät selkeästi niille lennonjohtajille, jotka vastaavat lentojen koordinoinnista siirtävässä yksikössä;
 - 3) järjestelmätietojen vaihtoon liittyvät varoitukset näkyvät asiaankuuluvissa työpisteissä;
 - 4) lennonjohtajille annetaan tiedot asiaankuuluvista järjestelmätietojen vaihtoprosesseista;
 - 5) lennonjohtajilla on mahdollisuus muuttaa vaihdettuja lentotietoja.”
- d) Lisätään ATS.OR.446 kohta seuraavasti:

”ATS.OR.446 Valvontatiedot

- a) Ilmaliikennepalvelujen tarjoajat eivät saa käyttää kolmannen maan vastuulla toimivien S-moodikyselimiä välityksellä saatuja tietoja, jos kyselykoodien jakamista ei ole koordinoitu.
 - b) Ilmaliikennepalvelujen tarjoajien on varmistettava, että otetaan käyttöön tarvittavat valmiudet, joilla lennonjohtajat voivat tunnistaa ilma-aluksen yksilöllisesti käyttäen toimintoa, joka lähettää ilma-aluksen tunnisteen valvontajärjestelmälle lisäyksessä 1 kuvatulla tavalla.
 - c) Ilmaliikennepalvelujen tarjoajien on varmistettava saumaton toiminta vastuullaan olevassa ilmatilassa ja viereisten ilmatilojen rajalla soveltamalla ilma-alusten porrastukseen asianmukaisia vähimmäisvaatimuksia.”
- e) Lisätään ATS.TR.230 kohtaan c alakohta seuraavasti:
- ”c) Lennonjohtovastuun siirron koordinoitua alueenlennonjohtopalveluja ICAOn EUR-alueella tarjoavien yksiköiden välillä tai, jos niin on sovittu, muiden lennonjohtoyksiköiden kanssa tai niiden välillä, tuetaan lisäyksessä 2 määritellyillä automatisoiduilla prosesseilla.”
- f) Lisätään lisäykset 1 ja 2 seuraavasti:

”Lisäys 1

Ilma-aluksen yksilöllinen tunnistaminen käyttämällä ATS.OR.446 kohdan b alakohdassa vaadittua ilma-aluksen tunnisteen valvontajärjestelmälle lähettävää toimintoa

Toimintoa, joka lähettää ilma-aluksen tunnisteen valvontajärjestelmälle, käytetään ilma-aluksen yksilölliseen tunnistamiseen seuraavasti:

- a) Ilmaliikennepalvelujen tarjoajan on ilmoitettava verkon hallinnoijalle ne ilmatilan osat, joissa ilma-aluksen yksilöllinen tunnistaminen tapahtuu käyttämällä toimintoa, joka lähettää ilma-aluksen tunnisteen valvontajärjestelmälle.
- b) Ilma-aluksille on osoitettava SSR-näkyvyyskoodi A1000, kun ilma-aluksen yksilöllinen tunnistaminen tapahtuu käyttämällä toimintoa, joka lähettää ilma-aluksen tunnisteen valvontajärjestelmälle.
- c) Lukuun ottamatta tapauksia, joissa jokin d alakohdassa vahvistetuista ehdoista täyttyy, lähteille ilma-aluksille tai ilma-aluksille, joiden koodia on g alakohdan mukaisesti muutettava, on osoitettava SSR-näkyvyyskoodi A1000, jos seuraavat ehdot täyttyvät:
 - 1) ilma-aluksen valvontajärjestelmälle lähettämä tunniste vastaa kyseisen ilma-aluksen lentosuunnitelmassa olevaa merkintää;
 - 2) verkon hallinnoija on ilmoittanut, että kyseiselle ilma-alukselle voidaan osoittaa SSR-näkyvyyskoodi A1000.
- d) SSR-näkyvyyskoodia A1000 ei saa osoittaa c alakohdassa tarkoitetuille ilma-aluksille, jos jokin seuraavista ehdoista täyttyy:
 - 1) lennonvarmistuspalvelun tarjoaja on maassa olevan valvontajärjestelmän anturin odottamattomien toimintahäiriöiden vuoksi ottanut käyttöön varoituksia, jotka edellyttävät erillisten SSR-koodien osoittamista ilma-aluksille;

- 2) poikkeukselliset sotilaalliset varotoimet edellyttävät, että lennonvarmistuspalvelun tarjoajat osoittavat ilma-aluksille erilliset SSR-koodit;
- 3) ilma-alus, jolle voidaan osoittaa c alakohdassa tarkoitettu SSR-näkyvyyskoodi A1000, on poistunut a alakohdassa tarkoitettusta ilmatilan osasta tai muutoin joutunut sen ulkopuolelle.
- e) Ilma-aluksille, joille ei ole osoitettu c alakohdan mukaisesti vahvistettua SSR-näkyvyyskoodia A1000, on osoitettava SSR-koodi, joka noudattaa jäsenvaltioiden sopimaa ja kolmansien maiden kanssa koordinoitua koodinjakolistaa.
- f) Jos ilma-alukselle on osoitettu SSR-koodi, on mahdollisimman pikaisesti tarkistettava ja vahvistettava, että ohjaajan asettama SSR-koodi on identtinen lennolle osoitetun koodin kanssa.
- g) Naapurimaiden ilmailukennepalvelujen tarjoajilta siirrettäville ilma-aluksille osoitetut SSR-koodit tarkistetaan automaattisesti sen selvittämiseksi, voidaanko osoitetut koodit säilyttää noudattaen jäsenvaltioiden sopimaa ja kolmansien maiden kanssa koordinoitua koodinjakolistaa.
- h) Niiden viereisillä alueilla toimivien lennonvarmistuspalvelun tarjoajien kanssa, jotka käyttävät ilma-alusten yksilölliseen tunnistamiseen erillisiä SSR-koodeja, on otettava käyttöön vähimmäissällöltään seuraavanlaiset järjestelyt:
 - 1) lennonvarmistuspalvelun tarjoajien velvoite huolehtia siitä, että viereiselle alueelle siirrettävien ilma-alusten tarkistettavat erilliset SSR-koodit on osoitettu noudattaen jäsenvaltioiden sopimaa ja kolmansien maiden kanssa koordinoitua koodinjakolistaa;
 - 2) velvoite ilmoittaa vastaanottaville yksiköille ilma-aluksiin asennettujen valvontajärjestelmien rakenneosien toiminnassa havaituista poikkeamista;
- i) ilmailukennepalvelujen tarjoajien on varmistettava, että erillisten SSR-koodien osoittaminen ilma-alusten yksilölliseen tunnistamiseen jäsenvaltioiden sopimaa ja kolmansien maiden kanssa koordinoitua koodinjakolistaa noudattaen täyttää seuraavat vaatimukset:
 - 1) SSR-koodit osoitetaan ilma-aluksille automaattisesti noudattaen jäsenvaltioiden sopimaa ja kolmansien maiden kanssa koordinoitua koodinjakolistaa;
 - 2) naapurimaiden lennonvarmistuspalvelun tarjoajilta siirrettäville ilma-aluksille osoitetut SSR-koodit tarkistetaan automaattisesti sen selvittämiseksi, voidaanko osoitetut koodit säilyttää noudattaen jäsenvaltioiden sopimaa ja kolmansien maiden kanssa koordinoitua koodinjakolistaa;
 - 3) SSR-koodit luokitellaan eri ryhmiin, jotta osoitettavat koodit voidaan eriyttää;
 - 4) edellä 3 alakohdassa tarkoitettavat ryhmittäin eriytetyt SSR-koodit osoitetaan lentosuuntien mukaan;
 - 5) saman SSR-koodin osoittaminen samanaikaisesti useammalle kuin yhdelle ilma-alukselle tulee kyseeseen ainoastaan silloin, kun niiden lentosuunnista ei aiheudu törmäysvaaraa;
 - 6) lennonjohtajat saavat automaattisesti tiedon, jos SSR-koodi osoitetaan tahattomasti kahdesti.

Lisäys 2

ATS.TR.230 kohdan c alakohdassa vaadittua automatisoitua koordinoitua varten käyttöön otettavat prosessit

- A. Pakolliset prosessit, jotka on otettava käyttöön aluelennonjohtopalvelua tarjoavien yksiköiden välillä tai, jos niin on sovittu, muiden lennonjohtoyksiköiden kanssa tai niiden välillä, ovat seuraavat:
 - a) Ilmoitukset
 - 1) Ilmoitusmenettelyn kohteena oleviin lentotietoihin on sisällyttävä vähintään seuraavat:
 - i) ilma-aluksen tunnus,
 - ii) SSR-moodi ja -koodi (jos saatavilla),

- iii) lähtölentopaikka,
 - iv) arviotiedot,
 - v) määrälentopaikka,
 - vi) ilma-alusten lukumäärä ja tyyppi,
 - vii) lennon tyyppi,
 - viii) laitteiden kyvykkyys ja tila.
- 2) Laitteiden kyvykkyyttä ja tilaa koskeviin tietoihin on sisällyttävä vähintään kyky toimia ilmatilassa, jossa käytetään pienennettyjä korkeusporrastusminimejä (RVSM), sekä 8,33 kHz:n kanavavälien käyttövalmius. Muita kohtia voidaan ottaa mukaan yhteistoimintasopimusten mukaisesti.
 - 3) Ilmoitusmenettely on suoritettava vähintään kerran jokaisen sellaisen kelpoisuusvaatimukset täyttävän lennon osalta, jonka tarkoituksena on ylittää rajoja, ellei lento kuulu lentoonlähtöä edeltävän ilmoittamisen ja koordinoinnin piiriin.
 - 4) Kelpoisuusvaatimukset rajat ylittävää lentojen ilmoittamista varten on määritettävä yhteistoimintasopimuksissa.
 - 5) Jos ilmoitusmenettelyä ei voida suorittaa kahdenvälisesti sovittuun määräaikaan mennessä ennen alustavaa koordinoitimenettelyä, ilmoittaminen on sisällytettävä alustavaan koordinoitimenettelyyn.
 - 6) Jos ilmoitusmenettely suoritetaan, se on suoritettava ennen alustavaa koordinoitinta.
 - 7) Ilmoitusmenettely on suoritettava uudelleen aina, kun jossakin seuraavista tiedoista tapahtuu muutos ennen alustavaa koordinoitimenettelyä:
 - i) koordinointipiste (COP),
 - ii) oletettu SSR-koodi lennonjohtovastuun siirtokohdassa,
 - iii) määrälentopaikka,
 - iv) ilma-aluksen tyyppi,
 - v) laitteiden kyvykkyys ja tila.
 - 8) Jos välitettyjen tietojen ja vastaanottavan järjestelmän vastaavien tietojen välillä havaitaan ristiriitaa tai kyseiset tiedot puuttuvat, ja tästä aiheutuisi seuraavien alustavan koordinoinnin tietojen saannin yhteydessä korjaavien toimien tarve, ristiriita on saatettava asiaankuuluvan lennonjohdon työpisteen ratkaistavaksi.
 - 9) Ilmoitusmenettelyn aloittamisen ajankohtaan liittyvät vaatimukset:
 - i) Ilmoitusmenettely on aloitettava parametrissa mainittua minuuttimäärää ennen arvioitua aikaa COP:ssä.
 - ii) Ilmoittamisen parametri tai parametrit on sisällytettävä lennonjohtoyksiköiden välisiin yhteistoimintasopimuksiin.
 - iii) Ilmoittamisen parametri tai parametrit voidaan määrittellä erikseen jokaiselle koordinointipisteelle.
- b) Alustava koordinointi
- 1) Sellaisen lennon osalta, jolle on suoritettu alustava koordinointi, sovitut lennon siirto-olosuhteet ovat molempia lennonjohtoyksiköitä operatiivisesti sitovia, jollei koordinoitinta kumota tai järjestetä uudelleen.
 - 2) Alustavan koordinoitimenettelyn kohteena olevaa lentoa koskeviin tietoihin on sisällyttävä vähintään seuraavat:
 - i) ilma-aluksen tunnus,
 - ii) SSR-moodi ja -koodi,
 - iii) lähtölentopaikka,
 - iv) arviotiedot,

- v) määrälentopaikka,
 - vi) ilma-alusten lukumäärä ja tyyppi,
 - vii) lennon tyyppi,
 - viii) laitteiden kyvykkyys ja tila.
- 3) Laitteiden kyvykkyyttä ja tilaa koskeviin tietoihin on sisällyttävä vähintään RVSM-kyky ja 8,33 kHz:n kanavavälien käyttövalmius. Muita kohtia voidaan ottaa mukaan kahdenvälisen yhteistoimintasopimusten mukaisesti.
 - 4) Alustava koordinoitimenettely on suoritettava vähintään kerran kunkin sellaisen lennon osalta, jonka tarkoituksena on ylittää rajoja.
 - 5) Kelpoisuuskriteerit rajat ylittävää alustavaa koordinointia varten on määritettävä yhteistoimintasopimuksissa.
 - 6) Ellei sitä ole jo käynnistetty manuaalisesti, alustavan koordinoitimenettelyn on yhteistoimintasopimusten mukaisesti käynnistytävä automaattisesti
 - i) parametrissa mainittuna kahdenvälisesti sovittuna aikana ennen arvioitua aikaa koordinointipisteessä; tai
 - ii) ajankohtana, jona lento on kahdenvälisesti sovitulla etäisyydellä koordinointipisteestä.
 - 7) Lennon alustava koordinoitimenettely suoritetaan ainoastaan kerran, ellei koordinoinnin kumoamismenettelyä käynnistetä.
 - 8) Koordinoinnin kumoamismenettelyn jälkeen alustava koordinoitimenettely voidaan aloittaa uudelleen saman yksikön kanssa.
 - 9) Tieto alustavan koordinoitimenettelyn loppuunsaattamisesta, mukaan luettuna vastaanottavalta yksiköltä saatu vahvistus, on välitettävä siirtävälle yksikölle, jolloin lento katsotaan ”koordinoituksi”.
 - 10) Jos alustavan koordinoitimenettelyn loppuunsaattamista ei vahvisteta sovellettavien palvelun laatua koskevien vaatimusten mukaisesti, järjestelmän on tuotettava varoitus siinä siirtävän yksikön lennonjohdon työpisteessä, joka vastaa lennon koordinoinnista.
 - 11) Alustavaa koordinointia koskevat tiedot on annettava vastaanottavan yksikön asiaankuuluvan lennonjohdon työpisteen käyttöön.
- c) Koordinoinnin uudelleenjärjestäminen
- 1) Koordinoinnin uudelleenjärjestämisen yhteydessä on varmistettava sen liittäminen lennon aiempaan koordinointiin.
 - 2) Sellaisen lennon osalta, jonka koordinoitimenettely on järjestetty uudelleen, sovitut lennon siirtoolosuhteet ovat molempia lennonjohtoyksiköitä operatiivisesti sitovia, jollei koordinointia kumota tai ehtoja tarkisteta.
 - 3) Koordinoitimenettelyn uudelleenjärjestämisen yhteydessä on annettava seuraavat lentotiedot, jos ne ovat muuttuneet:
 - i) SSR-moodi ja -koodi,
 - ii) arvioitu aika ja lentokorkeus,
 - iii) laitteiden kyvykkyys ja tila.
 - 4) Jos asiasta on sovittu kahdenvälisesti, koordinoinnin uudelleenjärjestämisessä on toimitettava seuraavat tiedot, jos ne ovat muuttuneet:
 - i) koordinointipiste,
 - ii) reitti.
 - 5) Koordinoinnin uudelleenjärjestäminen voi tapahtua yhden tai useamman kerran lentoa kulloinkin koordinoivan yksikön kanssa.

- 6) Koordinoinnin uudelleenjärjestäminen on tehtävä, kun
 - i) koordinointipisteen arvioitu ylitysaika poikkeaa aiemmin ilmoitetusta enemmän kuin kahdenvälisesti on sovittu;
 - ii) siirtokorkeus/-korkeudet, SSR-koodi tai laitteiden kyvykkyys ja tila poikkeavat aiemmin ilmoitetuista.
 - 7) Jos asiasta on sovittu kahdenvälisesti, koordinoinnin uudelleenjärjestäminen on suoritettava, jos seuraavissa tiedoissa ilmenee muutoksia:
 - i) koordinointipiste,
 - ii) reitti.
 - 8) Tieto koordinoinnin uudelleenjärjestämismenettelyn loppuunsaattamisesta, mukaan luettuna vastaanottavalta yksiköltä saatu vahvistus, on välitettävä siirtävälle yksikölle.
 - 9) Jos koordinoinnin uudelleenjärjestämismenettelyn loppuunsaattamista ei vahvisteta sovellettavien palvelun laatua koskevien vaatimusten mukaisesti, järjestelmän on tuotettava varoitus siinä siirtävän yksikön lennonjohdon työpisteessä, joka vastaa lennon koordinoinnista.
 - 10) Koordinoinnin uudelleenjärjestämismenettelyn on tapahduttava välittömästi asiaankuuluvien tietojen syötön tai päivityksen jälkeen.
 - 11) Koordinoinnin uudelleenjärjestämismenettelyn suorittaminen on estettävä sen jälkeen, kun lento on kahdenvälisesti sovitun ajan/välimatkan päässä yhteistoimintasopimusten mukaisesta lennonjohdovastuun siirtokohdasta.
 - 12) Koordinoinnin uudelleenjärjestämistä koskevat tiedot on annettava vastaanottavan yksikön asiaankuuluvan lennonjohdon työpisteen käyttöön.
 - 13) Jos koordinoinnin uudelleenjärjestämismenettelyä ei kyetä vahvistetusti saattamaan päätökseen tavalla, joka on voimassa olevien palvelun laatua koskevien vaatimusten mukainen, siirtävän yksikön on aloitettava suullinen koordinointi.
- d) Koordinoinnin kumoaminen
- 1) Koordinoinnin kumoamismenettelyn yhteydessä on varmistettava sen liittäminen aiemmin suoritettuun ilmoitus- tai koordinointimenettelyyn, joka peruutetaan.
 - 2) Koordinoinnin kumoamismenettely suoritetaan toisen yksikön kanssa koordinoitun lennon osalta, kun
 - i) kyseinen yksikkö ei enää ole seuraavana koordinointivuorossa;
 - ii) lentosuunnitelma on peruttu lähettävässä yksikössä, eikä koordinointi enää ole tarpeen;
 - iii) edelliseltä lentoa käsitelleeltä yksiköltä on vastaanotettu koordinoinnin kumoamista koskeva tieto.
 - 3) Koordinoinnin kumoamismenettely suoritetaan toisen yksikön kanssa ilmoitetun lennon osalta, kun
 - i) kyseinen yksikkö ei enää ole seuraavana koordinointivuorossa;
 - ii) lentosuunnitelma on peruttu lähettävässä yksikössä, eikä koordinointi enää ole tarpeen;
 - iii) edelliseltä lentoa käsitelleeltä yksiköltä on vastaanotettu koordinoinnin kumoamista koskeva tieto;
 - iv) lento on viivästynyt reitillä, eikä korjattua saapumisarviota voida luoda automaattisesti.
 - 4) Tieto koordinoinnin kumoamismenettelyn loppuunsaattamisesta, mukaan luettuna vastaanottavalta yksiköltä saatu vahvistus, on välitettävä siirtävälle yksikölle.
 - 5) Jos koordinoinnin kumoamismenettelyn loppuunsaattamista ei vahvisteta sovellettavien palvelun laatua koskevien vaatimusten mukaisesti, järjestelmän on tuotettava varoitus siinä siirtävän yksikön lennonjohdon työpisteessä, joka vastaa lennon koordinoinnista.

- 6) Koordinoinnin kumoamista koskevat tiedot on annettava asiaankuuluvan lennonjohdon työpisteen käyttöön ilmoituksen vastaanottaneessa yksikössä tai siinä yksikössä, jonka kanssa koordinointi on peruutettu.
 - 7) Jos koordinoinnin kumoamisenettä ei kyetä vahvistetusti saattamaan päätökseen tavalla, joka on voimassa olevien palvelun laatua koskevien vaatimusten mukainen, siirtävän yksikön on aloitettava suullinen koordinointi.
- e) Peruslentotietojen käsittely
- 1) Peruslentotietojen käsittelyyn on sisällyttävä vähintään seuraavat tiedot:
 - i) ilma-aluksen tunnus,
 - ii) SSR-moodi ja -koodi.
 - 2) Kaikista lisätiedoista, joita toimitetaan peruslentotietojen käsittelyn yhteydessä, on sovittava kahdenvälisellä sopimuksella.
 - 3) Peruslentotietojen käsittely suoritetaan automaattisesti jokaisen kelpoisuusvaatimukset täyttävän lennon osalta.
 - 4) Peruslentotietoja koskevat kelpoisuusvaatimukset on määritettävä yhteistoimintasopimuksissa.
 - 5) Tieto peruslentotietojen käsittelymenettelyn loppuunsaattamisesta, mukaan luettuna vastaanottavalta yksiköltä saatu vahvistus, on välitettävä toimittavalle yksikölle.
 - 6) Jos peruslentotietojen käsittelymenettelyn loppuunsaattamista ei vahvisteta sovellettavien palvelun laatua koskevien vaatimusten mukaisesti, järjestelmän on tuotettava varoitus toimittavan yksikön asiaankuuluvassa lennonjohdon työpisteessä.
- f) Peruslentotietojen muutosten käsittely
- 1) Peruslentotietojen muutosten käsittelymenettelyn yhteydessä on varmistettava sen liittäminen lennon peruslentotietojen aiempaan käsittelyyn.
 - 2) Kaikista muista tiedoista, joihin peruslentotietojen muutokset vaikuttavat, sekä niiden toimittamiseen liittyvistä vaatimuksista, on sovittava kahdenvälisellä sopimuksella.
 - 3) Peruslentotietojen muuttamisenettä voidaan suorittaa vain sellaisen lennon osalta, jonka peruslentotiedot on aiemmin ilmoitettu.
 - 4) Peruslentotietojen muutosten käsittelymenettelyn on käynnistytävä automaattisesti kahdenvälisesti sovittujen edellytysten mukaisesti.
 - 5) Tieto peruslentotietojen muutosten käsittelymenettelyn loppuunsaattamisesta, mukaan luettuna vastaanottavalta yksiköltä saatu vahvistus, on välitettävä toimittavalle yksikölle.
 - 6) Jos peruslentotietojen muutosten käsittelymenettelyn loppuunsaattamista ei vahvisteta sovellettavien palvelun laatua koskevien vaatimusten mukaisesti, järjestelmän on tuotettava varoitus toimittavan yksikön asiaankuuluvassa lennonjohdon työpisteessä.
 - 7) Peruslentotietojen muutoksia koskevat tiedot on annettava vastaanottavan yksikön asiaankuuluvan lennonjohdon työpisteen käyttöön.
- B. Kun asianomaiset yksiköt ovat sopineet ennen lähtöä suoritettavasta ilmoittamisesta, taajuudenvaihdon tai manuaalisen yhteyden vahvistamisenettä ovat seuraavat:
- a) Ennen lähtöä suoritettava ilmoittaminen ja koordinointi
- 1) Ennen lähtöä suoritettavan ilmoitus- ja koordinointimenettelyn tietoihin on sisällyttävä vähintään seuraavat:
 - i) ilma-aluksen tunnus,
 - ii) SSR-moodi ja -koodi (jos saatavilla),
 - iii) lähtölentopaikka,
 - iv) arvioitu lentoalähtöaika tai arviotiedot, kuten on kahdenvälisesti sovittu,

- v) määrälentopaikka,
 - vi) ilma-alusten lukumäärä ja tyyppi.
- 2) Lähestymisalueen (TMA) lennonjohtoyksikön tai aluelennonjohdon ennen lähtöä suorittaman ilmoitus- ja koordinointimenettelyn tietoihin on sisällyttävä seuraavat:
 - i) lennon tyyppi,
 - ii) laitteiden kyvykkyys ja tila.
 - 3) Laitteiden kyvykkyyttä ja tilaa koskeviin tietoihin on sisällyttävä vähintään RVSM-kyky ja 8,33 kHz:n kanavavälkien käyttövalmius.
 - 4) Laitteiden kyvykkyyttä ja tilaa koskeviin tietoihin voi sisältyä myös muita tietoja kahdenvälisen yhteistoimintasopimusten mukaisesti.
 - 5) Ennen lähtöä suoritettavaa ilmoitus- ja koordinointimenettelyä sovelletaan yhden tai useamman kerran jokaiseen kelpoisuusvaatimukset täyttävään lentoon, jonka tarkoituksena on ylittää rajoja, jos lentoaika lähdestä koordinointipisteeseen on liian lyhyt alustavaan koordinointiin tai ilmoittamiseen.
 - 6) Kelpoisuuskriteerit rajanylitystä koskevan ennen lähtöä suoritettavan lentojen ilmoittamisen ja koordinoinnin osalta on määritettävä yhteistoimintasopimuksissa.
 - 7) Ennen lähtöä suoritettava ilmoitus- ja koordinointimenettely on suoritettava uudelleen aina, kun aiemman, ennen lähtöä suoritettujen ilmoitus- ja koordinointimenettelyn jokin tekijä muuttuu ennen lähtöä.
 - 8) Tieto ennen lähtöä suoritettavan ilmoitus- ja koordinointimenettelyn loppuunsaattamisesta, mukaan luettuna vastaanottavalta yksiköltä saatu vahvistus, on välitettävä siirtävälle yksikölle.
 - 9) Jos ennen lähtöä suoritettavan ilmoitus- ja koordinointimenettelyn loppuunsaattamista ei vahvisteta sovellettavien palvelun laatua koskevien vaatimusten mukaisesti, järjestelmän on tuotettava varoitus siinä siirtävän yksikön lennonjohdon työpisteessä, joka vastaa lennon ilmoittamisesta/koordinoinnista.
 - 10) Ennen lähtöä suoritettavaa ilmoittamista ja lennon koordinointia koskevat tiedot on annettava ilmoituksen vastaanottavan yksikön asiaankuuluvan lennonjohdon työpisteen käyttöön.
- b) Taajuudenvaihto
- 1) Taajuudenvaihdon tietoihin on sisällyttävä ilma-aluksen tunnus ja seuraavat tiedot, jos ne ovat saatavilla:
 - i) lennon luovutusta koskeva ilmoitus,
 - ii) selvityskorkeus,
 - iii) annettu ohjaussuunta/lentosuunta tai suora selvitys,
 - iv) annettu nopeus,
 - v) annettu kohoamis- tai vajoamisnopeus.
 - 2) Jos kahdenvälisesti niin on sovittu, taajuudenvaihdon tietoihin on sisällyttävä seuraavat:
 - i) senhetkinen sijainti lentoradalla,
 - ii) annettu taajuus.
 - 3) Siirtävän lennonjohtajan on aloitettava taajuudenvaihto manuaalisesti.
 - 4) Tieto taajuudenvaihtomenettelyn loppuunsaattamisesta, mukaan luettuna vastaanottavalta yksiköltä saatu vahvistus, on välitettävä siirtävälle lennonjohtoyksikölle.

- 5) Jos taajuudenvaihtomenettelyn loppuunsaattamista ei vahvisteta sovellettavien palvelun laatua koskevien vaatimusten mukaisesti, järjestelmän on tuotettava varoitus siirtävän lennonjohtoyksikön asiaankuuluvassa lennonjohdon työpisteessä.
 - 6) Taajuudenvaihdon tiedot on ilmoitettava viipymättä vastaanottavalle lennonjohtajalle.
- c) Manuaalinen yhteyden vahvistaminen
- 1) Manuaalisen yhteyden vahvistamisen tietoihin on sisällyttävä vähintään ilma-aluksen tunnus.
 - 2) Vastaanottavan yksikön on aloitettava manuaalinen yhteyden vahvistaminen kun viestiyhteys on luotu.
 - 3) Tieto manuaalisen yhteyden vahvistamisen menettelyn loppuunsaattamisesta, mukaan luettuna siirtävältä yksiköltä saatu vahvistus, on välitettävä vastaanottavalle lennonjohtoyksikölle.
 - 4) Jos manuaalisen yhteyden vahvistamisen menettelyn loppuunsaattamista ei vahvisteta sovellettavien palvelun laatua koskevien vaatimusten mukaisesti, järjestelmän on tuotettava varoitus vastaanottavan lennonjohtoyksikön asiaankuuluvassa lennonjohdon työpisteessä.
 - 5) Manuaalisen yhteyden vahvistamisen tiedot on viipymättä saatettava siirtävän yksikön lennonjohtajan tietoon.
- d) Läpäisyajon ilmoittaminen
- 1) Läpäisyajon ilmoittamisen tietoihin on sisällyttävä vähintään seuraavat:
 - i) ilma-aluksen tunnus,
 - ii) SSR-moodi ja -koodi,
 - iii) ilma-alusten lukumäärä ja tyyppi,
 - iv) vastuussa olevan sektorin tunnistus,
 - v) läpäisyreitti mukaan luettuna arvioidut ajat ja lentokorkeudet reitin kaikissa kohdissa.
 - 2) Lennonjohtajan on aloitettava läpäisyajon ilmoittamisen menettely manuaalisesti tai se käynnistyy automaattisesti yhteistoimintasopimuksessa kuvatulla tavalla.
 - 3) Läpäisyajon ilmoittamisen menettelyn loppuunsaattaminen, mukaan luettuna ilmoituksen vastaanottavalta yksiköltä saatu vahvistus, on saatettava ilmoittavan yksikön tietoon.
 - 4) Jos läpäisyajon ilmoittamisen menettelyn loppuunsaattamista ei vahvisteta sovellettavien palvelun laatua koskevien vaatimusten mukaisesti, järjestelmän on tuotettava varoitus ilmoittavassa yksikössä.
 - 5) Läpäisyajon ilmoittamista koskevat tiedot on annettava ilmoituksen vastaanottavan yksikön asiaankuuluvan lennonjohdon työpisteen käyttöön.
- e) Läpäisyajon pyytäminen
- 1) Läpäisyajon pyytämisen menettelyn tietojen on sisällettävä vähintään seuraavat tiedot:
 - i) ilma-aluksen tunnus,
 - ii) SSR-moodi ja -koodi,
 - iii) ilma-alusten lukumäärä ja tyyppi,
 - iv) vastuussa olevan sektorin tunnistus,
 - v) läpäisyreitti mukaan luettuna arvioidut ajat ja lentokorkeudet reitin kaikissa kohdissa.
 - 2) Silloin kun niin on kahden välisesti sovittu, läpäisyajon pyytämisen on sisällettävä laitteiden kyvykkyyttä ja tilaa koskevat tiedot.

- 3) Laitteiden kyvykkyyttä ja tilaa koskeviin tietoihin on sisällyttävä vähintään RVSM-valmiudet, ja niihin voi sisältyä myös muita kahdenvälisesti sovittuja tietoja.
 - 4) Läpäisyluvun pyytämisen aloittaminen kuuluu lennonjohtajan harkintavaltaan, ja se suoritetaan yhteistointasopimuksissa määriteltyjen edellytysten mukaisesti.
 - 5) Läpäisyluvun pyytämismenettelyn loppuunsaattaminen, mukaan luettuna pyynnön vastaanottaneelta yksiköltä saatu vahvistus, on saatettava pyynnön tehneen yksikön tietoon.
 - 6) Jos läpäisyluvun pyytämismenettelyn loppuunsaattamista ei vahvisteta sovellettavien palvelun laatua koskevien vaatimusten mukaisesti, järjestelmän on tuotettava varoitus pyynnön tehneen yksikön asiaankuuluvassa lennonjohdon työpisteessä.
 - 7) Läpäisyluvun pyytämistä koskevat tiedot on annettava pyynnön vastaanottavan yksikön asiaankuuluvan lennonjohdon työpisteen käyttöön.
 - 8) Läpäisyluvun pyytämismenettelyyn on vastattava jollakin seuraavista tavoista:
 - i) ehdotetun reitin/ilmatilan läpäisyn tietojen hyväksyminen;
 - ii) vastaehdotus, johon sisältyvät erilaiset reitin/ilmatilan läpäisyn tiedot siten kuin jäljempänä 6 jaksossa määritellään;
 - iii) ehdotetun reitin/ilmatilan läpäisyn tietojen hylkääminen.
 - 9) Jos operatiivista vastausta ei saada kahdenvälisesti sovitun ajan puitteissa, järjestelmän on tuotettava varoitus pyynnön tehneen yksikön asiaankuuluvassa lennonjohdon työpisteessä.
- f) Läpäisyä koskeva vastaesitys
- 1) Läpäisyä koskeva vastaesitys -menettelyn yhteydessä on varmistettava sen liittäminen lennon aiempaan koordinointiin.
 - 2) Läpäisyä koskeva vastaesitys -menettelyn tietoihin on sisällyttävä vähintään seuraavat:
 - i) ilma-aluksen tunnus,
 - ii) läpäisyreitti mukaan luettuna arvioidut ajat ja lentokorkeudet reitin kaikissa kohdissa.
 - 3) Läpäisyä koskevan vastaesityksen on sisällettävä ehdotettu uusi lentokorkeus ja/tai -reitti.
 - 4) Läpäisyä koskeva vastaesitys -menettelyn loppuunsaattaminen, mukaan luettuna alkuperäisen pyynnön tehneeltä yksiköltä saatu vahvistus, on saatettava vastaesityksen tehneen yksikön tietoon.
 - 5) Jos läpäisyä koskeva vastaesitys -menettelyn loppuunsaattamista ei vahvisteta sovellettavien palvelun laatua koskevien vaatimusten mukaisesti, järjestelmän on tuotettava varoitus vastaesityksen tehneen yksikön asiaankuuluvassa lennonjohdon työpisteessä.
 - 6) Läpäisyä koskevan vastaesityksen tiedot on annettava alkuperäisen pyynnön tehneen yksikön asiaankuuluvan lennonjohdon työpisteen käyttöön.
 - 7) Kun alkuperäisen pyynnön tehneessä yksikössä saadaan vahvistus läpäisyä koskevan vastaesityksen tietojen onnistuneesta käsittelystä, alkuperäisen pyynnön tehneen yksikön on tämän jälkeen annettava operatiivinen vastaus.
 - 8) Läpäisyä koskevaan vastaesitykseen annetun operatiivisen vastauksen on oltava tilanteen mukaan joko hyväksyminen tai hylkääminen.
 - 9) Jos operatiivista vastausta ei saada kahdenvälisesti sovitun ajan puitteissa, järjestelmän on tuotettava varoitus vastaesityksen tehneen yksikön asiaankuuluvassa lennonjohdon työpisteessä.
- g) Läpäisyn peruuttaminen
- 1) Läpäisyn peruuttamismenettelyn yhteydessä on varmistettava sen liittäminen aiemmin tehtyyn ilmoitus- tai koordinoitimenettelyyn, joka peruutetaan.

- 2) Lennosta vastaavan yksikön on aloitettava läpäisyn peruuttamismenettely, kun jokin seuraavista edellytyksistä toteutuu:
 - i) lento, josta on aiemmin ilmoitettu peruslentotietojen käsittelyssä, ei saavukaan ilmoituksen vastaanottaneen yksikön ilmatilaan tai sillä ei ole tämän yksikön kannalta enää merkitystä;
 - ii) läpäisyä ei tehdä kukaan reitillä, josta on ilmoitettu läpäisyajon ilmoittamista koskeissa tiedoissa;
 - iii) läpäisyä ei tehdä niiden edellytysten mukaan, joista ollaan neuvottelemassa tai joista on sovittu ilmatilan läpi lentämistä koskevassa vuoropuhelussa.
 - 3) Läpäisyn peruuttamismenettelyn on käynnistytävä automaattisesti tai lennonjohtajan on käynnistettävä se manuaalisesti, sen mukaan kuin yhteistoimintasopimuksissa on sovittu.
 - 4) Läpäisyn peruuttamismenettelyn loppuunsaattaminen, mukaan luettuna ilmoituksen/pyynnön vastaanottaneelta yksiköltä saatu vahvistus, on saatettava peruuttavan yksikön tietoon.
 - 5) Jos läpäisyn peruuttamismenettelyn loppuunsaattamista ei vahvisteta sovellettavien palvelun laatua koskevien vaatimusten mukaisesti, järjestelmän on tuotettava varoitus peruutuksen tehneen yksikön asiaankuuluvassa työpisteessä.
 - 6) Läpäisyn peruuttamisen tiedot on annettava ilmoituksen/pyynnön vastaanottaneen yksikön asiaankuuluvan lennonjohdon työpisteen käyttöön.
- C. Seuraavia menettelyjä on komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2023/1770 AUR.COM.2005 kohdan 1 alakohdan a alakohdassa tarkoitettujen tiedonsiirtopalvelujen käyttämiseen tarvittavia aluelennonjohtopalveluja tarjoavien yksiköiden välillä tai, jos niin on sovittu, muiden yksiköiden kanssa tai niiden välillä tuettava automatisoinnilla:
- a) Kirjautumistietojen välittäminen
 - 1) Kirjautumistietojen välittämismenettelyssä on välitettävä vähintään seuraavat tiedot:
 - i) ilma-aluksen tunnus,
 - ii) lähtölentopaikka,
 - iii) määrälentopaikka,
 - iv) kirjautumisen tyyppi,
 - v) kirjautumisen parametrit.
 - 2) Jokaisen tiedonsiirtoyhteyteen kirjautuneen lennon osalta, jonka tarkoituksena on ylittää rajoja, on suoritettava yksi kirjautumistietojen välittämismenettely.
 - 3) Kirjautumistietojen välittämismenettely on aloitettava seuraavien seikkojen perusteella yhteistoimintasopimusten mukaisesti määrittyvistä ajankohdista aikaisempana tai heti kun mahdollista sen jälkeen:
 - i) parametrin mukainen määrä minuutteja ennen arvioitua saapumisaikaa koordinoitipisteeseen;
 - ii) ajankohta, jona lento on kahdenvälisesti sovitulla etäisyydellä koordinoitipisteestä.
 - 4) Kirjautumistietojen välittämismenettelyä koskevat kelpoisuuskriteerit on määritettävä yhteistoimintasopimuksissa.
 - 5) Kirjautumistietojen välittämistä koskevat tiedot on sisällytettävä vastaaviin lentotietoihin vastaanottavassa yksikössä.
 - 6) Tieto lennon kirjautumisen tilasta voidaan näyttää vastaanottavan yksikön asiaankuuluvassa lennonjohdon työpisteessä.
 - 7) Tieto kirjautumistietojen välittämismenettelyn loppuunsaattamisesta, mukaan luettuna vastaanottavalta yksiköltä saatu vahvistus, on välitettävä siirtävälle yksikölle.

- 8) Jos kirjautumistietojen välittämismenettelyn loppuunsaattamista ei vahvisteta sovellettavien palvelun laatua koskevien vaatimusten mukaisesti, järjestelmän on lähetettävä ilma-alukselle pyyntö ilma-aluksen ja maa-aseman välisen tiedonsiirtoyhteyden käynnistämisestä.
- b) Seuraavalle vastuutaholle ilmoittaminen
 - 1) Seuraavalle vastuutaholle ilmoittaminen -menettelyssä on välitettävä vähintään seuraavat tiedot:
 - i) ilma-aluksen tunnus,
 - ii) lähtölentopaikka,
 - iii) määrälentopaikka.
 - 2) Jokaisen kelpoisuusvaatimukset täyttävän lennon osalta, jonka tarkoituksena on ylittää rajoja, on suoritettava yksi seuraavalle vastuutaholle ilmoittaminen -menettely.
 - 3) Seuraavalle vastuutaholle ilmoittaminen -menettely on aloitettava sen jälkeen, kun ilma-aluksessa oleva järjestelmä on kuitannut seuraavaa vastuutahoa koskevan pyynnön.
 - 4) Kun tiedot seuraavalle vastuutaholle ilmoittamisesta on käsitelty onnistuneesti, vastaanottavan yksikön on lähetettävä ilma-alukselle pyyntö lennonjohtajan ja ohjaajan tiedonsiirtoyhteyden (CPDLC) käynnistämisestä.
 - 5) Jos tietoa seuraavalle vastuutaholle ilmoittamisesta ei saada kahdensivuisesti sovitun parametriaajan mukaisesti, vastaanottavassa yksikössä on sovellettava paikallisia menettelyjä tiedonsiirtoyhteyden käynnistämiseksi ilma-aluksen kanssa.
 - 6) Tieto seuraavalle vastuutaholle ilmoittaminen -menettelyn loppuunsaattamisesta, mukaan luettuna vastaanottavalta yksiköltä saatu vahvistus, on välitettävä siirtävälle yksikölle.
 - 7) Jos seuraavalle vastuutaholle ilmoittaminen -menettelyn loppuunsaattamista ei vahvisteta sovellettavien palvelun laatua koskevien vaatimusten mukaisesti, siirtävässä yksikössä on käynnistettävä paikalliset menettelyt.”
- 5) Lisätään 2 jakso liitteen VIII osastoon B seuraavasti:

”2 JAKSO

Tekniset vaatimukset valvontapalvelujen tarjoajille

CNS.TR.205 S-moodikyselykoodien jakaminen ja käyttö

- a) Valvontapalvelujen tarjoaja saa käyttää soveltuvalla kyselykoodilla toimivaa soveltuva S-moodikyselyä vain, jos se on saanut asianomaiselta jäsenvaltiolta tähän tarkoitukseen jaetun kyselykoodin.
- b) Valvontapalvelujen tarjoajan, joka käyttää tai aikoo käyttää soveltuva S-moodikyselyä, jolle ei ole jaettu kyselykoodia, on toimitettava asianomaiselle jäsenvaltiolle kyselykoodihakemus, joka sisältää vähintään seuraavat keskeiset tiedot:
 - 1) asianomaisen jäsenvaltion yksilöllinen hakemusviite;
 - 2) s-moodikyselykoodien jakamisen koordinoinnista vastaavan jäsenvaltion edustajan täydelliset yhteystiedot;
 - 3) S-moodioperaattorien yhteystahon täydelliset yhteystiedot S-moodikyselykoodien jakamista koskevissa asioissa;
 - 4) S-moodikyselyimen nimi;
 - 5) S-moodikyselyimen käyttö (operatiivinen vai testitarkoitus);
 - 6) S-moodikyselyimen sijainti;
 - 7) S-moodikyselyimen ensimmäinen suunniteltu S-moodilähetysajankohta;
 - 8) S-moodin haettu peittoalue;
 - 9) erityiset operatiiviset vaatimukset;

- 10) SI-koodivalmius;
 - 11) II/SI-kooditoimintavalmius;
 - 12) peittokarttavalmius.
- c) Valvontapalvelujen tarjoajan on noudatettava vastaanottamiensa kyselykoodien keskeisiä tekijöitä, mukaan lukien vähintään seuraavat:
- 1) asianomaisen jäsenvaltion antama vastaava hakemustunniste;
 - 2) kyselykoodien jakopalvelun antama yksilöllinen jakotunniste;
 - 3) tarvittaessa korvatut jaon tunnistetiedot;
 - 4) jaettu kyselykoodi;
 - 5) valvonta- ja estopeittoaluerajoitukset sektorikohtaisten kantamien tai S-moodipeittokartan perusteella;
 - 6) käyttöönottoaika, jonka kuluessa jaettu koodi on rekisteröitävä hakemuksessa ilmoitettuun S-moodikyselykoodiin;
 - 7) käyttöönottojärjestys, jota on noudatettava;
 - 8) valinnaisesti ja muihin vaihtoehtoihin liittyen: laiteryhmäsuositus;
 - 9) erityiset operatiiviset rajoitukset tapauksen mukaan.
- d) Valvontapalvelujen tarjoajan on ilmoitettava asianomaiselle jäsenvaltiolle vähintään kuuden kuukauden välein kaikki soveltuviin S-moodikyselykoodien asennussuunnitelmien tai operatiivisen tilan muutokset, jotka liittyvät mihin tahansa c alakohdassa luetelluista kyselykoodien jakamisen keskeisistä tekijöistä.
- e) Valvontapalvelujen tarjoajan on varmistettava, että jokainen sen S-moodikyselykoodin käyttäjä yksinomaan sille jaettua kyselykoodia.”
- 6) Korvataan liitteessä IX oleva ATFM.TR.100 kohta seuraavasti:

”ATFM.TR.100 Ilmaliikennevirtojen säätelypalvelun tarjoajien työmenetelmät ja toimintaohjeet

Ilmaliikennevirtojen säätelypalvelun tarjoajan on kyettävä osoittamaan, että sen työmenetelmät ja toimintaohjeet ovat komission asetusten (EU) N:o 255/2010 (*) ja (EU) 2019/123 mukaisia.

(*) Komission asetus (EU) N:o 255/2010, annettu 25 päivänä maaliskuuta 2010, ilmaliikennevirtojen säätelyä koskevista yhteisistä säännöistä (EUVL L 80, 26.3.2010, s. 10).”

- 7) Korvataan liitteessä X oleva ASM.TR.100 kohta seuraavasti:

”ASM.TR.100 Ilmatilan hallintapalvelun tarjoajien työmenetelmät ja toimintaohjeet

Ilmatilan hallintapalvelun tarjoajan on kyettävä osoittamaan, että sen työmenetelmät ja toimintaohjeet ovat komission asetusten (EY) N:o 2150/2005 (*) ja (EU) 2019/123 mukaisia.

(*) Komission asetus (EY) N:o 2150/2005, annettu 23 päivänä joulukuuta 2005, ilmatilan joustavaa käyttöä koskevista yhteisistä säännöistä (ETA:n kannalta merkityksellinen teksti) (EUVL L 342, 24.12.2005, s. 20).”

- 8) Muutetaan liite XII seuraavasti:

- a) Korvataan NM.TR.100 kohta seuraavasti:

”NM.TR.100 Verkon hallinnoijan työmenetelmät ja toimintaohjeet

Verkon hallinnoijan on kyettävä osoittamaan, että sen työmenetelmät ja toimintaohjeet ovat asetusten (EU) N:o 255/2010 ja (EU) 2019/123 mukaisia.”

- b) Lisätään 2 jakso seuraavasti:

”2 JAKSO

Ilmaliikenteen hallintaverkon toimintojen (verkkotoiminnot) toteuttamista koskevat tekniset vaatimukset

NM.TR.105 S-moodikyselykoodien jakaminen ja käyttö

- a) Verkon hallinnoijalla on oltava käytössä menettely, jolla varmistetaan, että kyselykoodien jakojärjestelmässä
- 1) tarkistetaan, että kyselykoodihakemukset noudattavat sovellettavia muotoa ja ilmoitettavia tietoja koskevia vaatimuksia;
 - 2) tarkistetaan kyselykoodihakemusten täydellisyys, oikeellisuus ja ajantasaisuus;
 - 3) kuuden kalenterikuukauden kuluessa hakemuksen päivämäärästä
 - i) tehdään kyselykoodien jakosuunnitelman päivityssimulaatioita käsiteltävinä olevien hakemusten perusteella;
 - ii) laaditaan kyselykoodien jakosuunnitelman päivitysehdotus niiden jäsenvaltioiden hyväksyttäväksi, joita se koskee;
 - iii) varmistetaan, että kyselykoodien jakosuunnitelman päivitysehdotus täyttää mahdollisimman tarkasti kyselykoodihakemusten operatiiviset vaatimukset, jotka kuvaillaan CNS.TR.205 kohdan b alakohdassa keskeisinä tekijöinä 7, 8 ja 9;
 - iv) saatetaan kyselykoodien jakosuunnitelma ajan tasalle ja toimitetaan se jäsenvaltioille heti, kun suunnitelma on hyväksytty, sanotun kuitenkaan rajoittamatta kansallisia menettelyjä, jotka koskevat sotilaskäyttäjien käyttämiä S-moodikyselykoodien käyttöä koskevien tietojen toimittamista.
- b) Verkon hallinnoijan on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että sotilasyksiköt, jotka käyttävät S-moodikyselykoodia millä tahansa muulla kuin II-koodilla 0 ja muilla sotilaskäyttäjien hallintaan varatuilla koodilla, täyttävät S-moodikyselykoodien jakamista ja käyttöä koskevat vaatimukset.
- c) Verkon hallinnoijan on toteutettava tarvittavat toimenpiteet varmistamiseksi, että S-moodikyselykoodia II-koodilla 0 ja muilla sotilaskäyttäjien hallintaan varatuilla koodilla käyttävät sotilasyksiköt seuraavat näiden kyselykoodien yksinomaista käyttöä minkä tahansa kyselykoodin (IC) koordinoimattoman käytön välttämiseksi.
- d) Verkon hallinnoijan on toteutettava tarvittavat toimenpiteet varmistamiseksi, että sotilasyksiköille varattujen kyselykoodien jakaminen ja käyttö eivät heikennä yleisen ilmaliikenteen turvallisuutta.

NM.TR.110 Lennot, jotka voidaan tunnistaa yksilöllisesti ilma-alusten tunnistamistoiminnon avulla

- a) Verkon hallinnoijan on tämän asetuksen lisäyksessä 1 olevan ATS.OR.446 kohdan b alakohdan mukaisesti ilmoitettun ilmatilan osan ja täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 923/2012 SERA.4013 kohdan mukaisesti esitettyjen lentosuunnitelmien perusteella arvioitava, onko lento sellainen, että sille voidaan osoittaa SSR-näkyvyyskoodi A1000.
- b) Verkon hallinnoijan on ilmoitettava kaikille asianomaisille ilmaliikennepalveluyksiköille ne lennot, joilla voidaan käyttää SSR-näkyvyyskoodia A1000.”
-